

پرسش‌ها و پاسخ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب به اشعری خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

۱. مقدمات؛ حجت؛ خلیفه‌ی خداوند؛ روایات رسیده از خلفاء خداوند (واحد و متواتر)
۲. اخلاق؛ مکارم اخلاق؛ تزکیه و تهذیب نفس

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش

نویسنده: هادی

تاریخ: ۱۴۰۰/۱/۳۰

لطفاً در مورد حدیث «الْإِيمَانُ نِصْفَانِ: نِصْفٌ فِي الصَّبْرِ وَنِصْفٌ فِي الشُّكْرِ»، توضیح دهید.

۱. سند این حدیث چگونه است؟

۲. صبر و شکر به چه معناست و چگونه حاصل می‌شود؟

پاسخ

تاریخ: ۱۴۰۰/۲/۵

حدیث «الْإِيمَانُ نِصْفَانِ: نِصْفٌ فِي الصَّبْرِ وَنِصْفٌ فِي الشُّكْرِ»؛ «ایمان دو نیمه دارد: نیمه‌ای در صبر است و نیمه‌ای در شکر»، توسط یزید بن أبان رقاشی (د. ۱۹۰ ق) روایت شده که متهم به ضعف و تسامح در حدیث است و از این رو، البانی سند آن را «بسیار ضعیف» دانسته است.^۲ برخی نیز آن را حدیث ندانسته‌اند، بلکه به «برخی از سلف» نسبت داده‌اند.^۳ با این حال، معنای آن می‌تواند صحیح باشد؛ چراکه ایمان به دو بخش تقسیم می‌شود: یکی انجام کارهایی که خداوند می‌پسندد و آن حقیقت شکر است و دیگری ترک کارهایی که خداوند نمی‌پسندد و آن حقیقت صبر است؛ چنانکه خداوند در آیاتی از کتاب خود فرموده است: «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ»؛ «هرآینه در آن آیاتی برای هر بسیار صبرکننده‌ی شکرگزار است» و در آیاتی دیگر از کتاب

۱. فضيلة الشكر لله على نعمته للخرائطي، ص ۳۹؛ مسند الشهاب لابن سلامة، ج ۱، ص ۱۲۷؛ شعب الإيمان للبيهقي، ج ۱۲، ص ۱۹۲؛ تاریخ جرجان للسهمي، ص ۴۱۰؛ تحف العقول عن آل الرسول لابن شعبة الحراني، ص ۴۸؛ الجامع الصغير وزیادته للسيوطي، ص ۱۱۸

۲. بنگرید به: سلسلة الأحاديث الضعيفة والموضوعة وأثرها السيئ في الأمة للألباني، ج ۲، ص ۸۹.

۳. بنگرید به: قاعدة في الصبر لابن تيمية، ص ۸۹.

۴. إبراهيم/ ۵؛ لقمان/ ۳۱؛ سبأ/ ۱۹؛ الشورى/ ۳۳

خود فرموده است: «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ»^۱؛ «هرآینه در آن آیاتی برای گروهی است که ایمان دارند» و این می‌تواند به معنای آن باشد که ایمان، معادل صبر و شکر است.^۲

بایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جعفر سبحانی
مجلس خبرگان رهبری - دفتر مطبوعاتی

۱. النحل / ۷۹؛ التمل / ۸۶؛ العنکبوت / ۲۴؛ الزوم / ۳۷؛ الزمر / ۵۲
۲. برای مطالعه‌ی بیشتر، بنگرید به: عدة الصابرين وذخيرة الشاكرين لابن القيم، ص ۱۰۸.

